

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21P/49/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618204074
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2018:6618204074.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Kristínou Glezgovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa O. P., F.. XX.XX.XXXX, T. I. H. Z., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. A. XX, Z. J., zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky I. P., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. Á., Q. Č. T. A., L., občianky SR a otca neuvedeného v rodnom liste v konaní o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Maloletý O. P., F.. XX.XX.XXXX sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti H. Z., F.. XX.XX.XXXX, T. A. XX, ktorá bude vykonávať všestrannú osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto matky maloletého dieťaťa.

II. Matka I. P. je povinná prispievať na výživu maloletého O. P., F.. XX.XX.XXXX výživným v minimálnom rozsahu rovnajúceho sa 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

III. Takto určené výživné je matka povinná zasielať vždy mesačne vopred do 30. dňa toho ktorého mesiaca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec počnúc dňom narodenia maloletého dieťaťa.

odôvodnenie:

1. Súd začal vo veci konať na základe podnetu na začatie konania o zverenie maloletého O. P., F.. XX.XX.XXXX C. F. Z. J. H. Z., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. A. XX. Menovanej bol uznesením Okresného súdu v Lučenci č. k. 12P/40/2018-23 zo dňa 10.08.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 04.09.2018, maloletý O. dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Otec maloletého O. P. v rodnom liste nie je uvedený. Dôvodom na vydanie neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že dňa 03.07.2018 na úrade matka maloletého dieťaťa I. P., F.. XX.XX.XXXX dobrovoľne prehlásila, že nebude schopná sa o ďalšie dieťa postarať, a preto súhlasí, aby dieťa, ktoré porodí, bolo zverené do náhradnej starostlivosti. O maloleté dieťa prejavila záujem pani H. Z., F.. XX.XX.XXXX, T. A. Č.. XX. H. Z. je príbuzná zo strany biologického otca dieťaťa, je bezdetná a býva v rodinnom dome, ktorý má v dlhodobom podnájme. V spoločnej domácnosti žije so svojím druhom Ivan Z. P., F.. XX.XX.XXXX, ktorý je tiež bezdetný. H. P. je v súčasnosti zamestnaný vo firme AKTRION ako robotník s príjmom cca 900,-Eur mesačne. H. Z. poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur mesačne. Menovaní uviedli, že sú schopní maloletému dieťaťu zabezpečiť vhodné podmienky, starostlivosť a výchovu. Dňa 03.08.2018 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti pani Z.U. I. H. P., F. I. A. Č.. XX. Bolo zistené, že menovaní žijú v rodinnom dome, ktorý majú v podnájme. Domácnosť pozostáva z jednej izby a kuchyne, bez sociálneho zariadenia. Vodu používajú z obecnej studne. Izba je zariadená manželskou posteľou, skriňami na ošatenie, komodami, nočným stolíkom. Domácnosť je vybavená základnými elektrospotrebičmi. Vykurovanie je zabezpečené krbovými kachľami. Náklady na domácnosť uhrádzajú vo výške 50,-Eur mesačne za elektrickú energiu

a 300,-Eur ročne za palivové drevo určené na vykurovaciú sezónu. Sociálnym šetrením bolo zistené, že bytové a majetkové pomery pani Z. I. H. P. J.ú vyhovujúce na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. H. Z. má pre maloletého pripravenú detskú výbavičku, postieľku, plienky, dostatok hygienických potrieb na osobnú hygienu maloletého vrátane detskej vaničky a dojčenskú fľašu. H. Z. so svojím druhom súhlasia so zverením maloletého dieťaťa do ich spoločnej osobnej starostlivosti. Matka I. P., F. XX.XX.XXXX porodila celkom 11 detí. Štyria sú umiestnení v C. C. R. Q., dve deti sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a piatim zabezpečuje osobnú starostlivosť ona. Rodina obýva miestnosť a kuchyňu na prvom poschodí v neobývanom objekte, ktorého vlastníkom je M-Market, bez nájomnej zmluvy. Objekt je obývaný len osobami bez domova. V obydli nie je zavedená elektrická energia a vodovod, abscentuje kúpeľňa a WC. Vykurovanie je zabezpečené formou kachiel pevným palivom. Príjem do rodiny pozostáva z dávky v hmotnej núdzi vo výške 184,70 Eur mesačne a prídavku na 5 maloletých detí vo výške 118,40 Eur mesačne. Sociálne dávky sa vyplácajú osobitnému príjemcovi, ktorým je obec Á.. Otec maloletých detí E. Z., F. XX.XX.XXXX, W. C. XX.XX.XXXX. H. P. uviedla, že nebohy E. Z. je zároveň aj biologickým otcom narodeného C. P.. V súčasných podmienkach a v situácii, keď matka má zabezpečovať sama starostlivosť o maloleté deti, bez pomoci inej osoby, starostlivosť o maloleté deti nezvláda na dostatočnej úrovni. Nakoľko v domácnosti nie sú vytvorené dlhodobu udržateľné podmienky pre zabezpečenie vhodnej starostlivosti o maloleté deti, úrad naďalej vykonáva dohľad nad výchovou maloletých detí, ktorý bol nariadený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 12P/61/2016-48 zo dňa 27.09.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.12.2016. Sociálnym šetrením bolo zistené, že matka I. P. sa zo subjektívnych príčin nemôže starať o svoje maloleté dieťa. H. Z., ako vzdialená príbuzná maloletého dieťaťa, spolu so svojím druhom O. P. prejavili záujem prevziať maloletého do spoločnej osobnej starostlivosti a súhlasia s jeho zverením do ich opatery. Z uvedených dôvodov súd začal konanie z úradnej moci vo veci zverenia maloletého.

2. Súd vo veci nariadil pojednávanie. H. H. Z., ktorej je maloletý dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti uviedla, že žiada, aby jej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Je u nej už od 13. augusta na základe neodkladného opatrenia súdu. Riadne sa o neho stará, chodí s ním k lekárovi, maloletý má všetko, čo potrebuje. Je spokojný a šťastný. Matka nejaví záujem, otec je neurčený. Vo svojej domácnosti má vytvorené podmienky na výchovu dieťaťa, a preto žiada, aby jej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti tak, ako je to v súčasnej dobe na základe neodkladného opatrenia.

3. Matka maloletého sa na pojednávanie nedostavila, pričom doručenie predvolania mala včas a riadne vykázané. Súd preto vykonal pojednávanie v jej neprítomnosti.

4. Kolízny opatrovník uviedol, že vo veci podal písomnú správu zo dňa 27.09.2018. Maloletý má vytvorené vhodné podmienky u H. Z. na svoju výchovu. Prešetriac pomery p. Z. ako aj okolnosti maloletého je najvhodnejším opatrením a riešením situácie maloletého, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti H. Z., ktorá je jeho vzdialená príbuzná.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že dňa 17.09.2018 bolo vykonané sociálne šetrenie v domácnosti pani Z. I. H. P., F. I. A. Č.. XX. Bolo zistené, že menovaní žijú v rodinnom dome, ktorého spoluvlastníkom je O. P. Rodina obýva jednu izbu zariadenú ako spálňa a kuchyňa. Domácnosť je bez sociálneho zariadenia. Vodu používajú z obecnej studne. Časť izby je zariadená manželskou posteľou, skriňami na ošatenie, komodami, nočným stolíkom a druhá časť je zariadená kuchynskou linkou, jedálenským stolom, stoličkami. Domácnosť je vybavená základnými elektrospotrebičmi. Vykurovanie je zabezpečené krbovými kachľami. Sociálnym šetrením bolo zistené, že bytové a majetkové pomery pani Z. I. H. P.Č. sú vyhovujúce pre zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. V domácnosti pani Oláhovej má maloletý dostatok oblečenia primeraného k veku dieťaťa a k počasiu, dostatok plienok a hygienických potrieb na jeho osobnú hygienu vrátane detskej vaničky. H. Z. maloletého kŕmi dojčenským mliekom BEBA 1. Maloletý O. zatiaľ spáva v detskom kočíku. H. Z. uviedla, že maloletému je potrebné zakúpiť ešte detskú postieľku s kompletným vybavením, fusak, zimný overal a oblečenie na zimnú sezónu. Počas sociálneho šetrenia mal. dieťa spalo v kočíku, neskôr sa zobudilo a pani Z. ho nakŕmila. Počas návštevy pani Z.Á. prejavovala voči maloletému pozitívnu citovú väzbu a aj maloletý bol v jej náručí spokojný, zároveň vykazoval známky dobrej starostlivosti. Biologická matka dieťaťa I. P., F. XX.XX.XXXX porodila celkom 11 detí. Štyri deti sú umiestnené v C. C. R. Q., dve mal. deti sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a piatim zabezpečuje osobnú starostlivosť ona. Rodina obýva miestnosť a kuchyňu na prvom poschodí v neobývanom objekte, pri skladoch CBA, bez nájomnej

zmluvy. Objekt je obývaný len osobami bez domova. V obydli nie je zavedená el. energia a vodovod, absentuje kúpeľňa a WC. Vykurovanie je zabezpečené formou kachiel, pevným palivom. Príjem do rodiny pozostáva z dávky v hmotnej núdzi vo výške 184,70 Eur mesačne a prídavku na 5 mal. detí vo výške 118,40 Eur mesačne. Sociálne dávky sa vyplácajú osobitnému príjemcovi, ktorým je obec Á.. Otec mal. detí E. Z., F. XX.XX.XXXX W. C.Ň. XX.XX.XXXX. H. P. uviedla, že nebohý E. Z. je zároveň aj biologickým otcom narodeného O. P.. V súčasných podmienkach a v situácii, keď matka má zabezpečovať sama starostlivosť o mal. deti, bez pomoci inej osoby, starostlivosť o mal. deti nezvláda na dostatočnej úrovni. Nakoľko v domácnosti nie sú vytvorené dlhodobé udržateľné podmienky pre zabezpečenie vhodnej starostlivosti o mal. deti, tunajší úrad naďalej vykonáva dohľad nad výchovou mal. detí, ktorý bol nariadený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/61/2016-48 zo dňa 27.09.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.12.2016.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením s úradným záznamom ako podnetom na začatie konania, uznesením o zverení maloletého dočasne do náhradnej osobnej starostlivosti H. Z., lustráciou na matku, správou o prešetrení pomerov ako aj s pripojeným spisom Okresného súdu Lučenec 12P/40/2018 o nariadení neodkladného opatrenia najmä návrhom a uznesením.

7. Podľa § 45 ods. 1, veta prvá a druhá ZR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Podľa odseku 2 pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. Podľa odseku 3 v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. V zmysle odseku 4 ZR osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Podľa odseku 6 rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Podľa odseku 7 vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Podľa odseku 8 súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia

povinní poukazovať výživné dieťaťu. Podľa odseku 8 súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Podľa odseku 9 súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

8. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Súd určil splatnosť výživného podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine.

10. Súd prevedeným dokazovaním zistil, že maloletý O. P. žije od 13.08.2018 v domácnosti H. Z., ktorej bol dočasne zverený do náhradnej osobnej starostlivosti a ktorá sa o maloletého riadne stará a má pre neho vytvorené vhodné podmienky. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka má vytvorené podmienky na výchovu maloletého, medzi oboma sú vytvorené citové väzby, matka o maloletého nejaví záujem, otec dieťaťa je neurčený, súd dospel k záveru, že sú dané podmienky na to, aby maloletý O. P. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti H. Z., čo je pre maloletého v súčasnej dobe najlepším riešením.

11. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého v minimálnom rozsahu rovnajúceho sa 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a zasielať takto určené výživné do 30. dňa toho ktorého mesiaca vopred Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.